

KRAJSKÝ ÚŘAD PLZEŇSKÉHO KRAJE

ODBOR VNITŘÍCH VĚCÍ A KRAJSKÝ ŽIVNOSTENSKÝ ÚŘAD

Škroupova 18, 306 13 Plzeň

Č.j.: VVŽÚ/9527/08
Spis. ZN.: ZN/5589/VVŽÚ/08

V Plzni dne 29. 10. 2009

Vyřizuje: Ing. Jana Kuklová
Tel.: 377 195 127
fax: 377 195 078
e-mail: jana.kuklova@plzensky-kraj.cz
www.kr-plzensky.cz

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor vnitřních věcí a krajský živnostenský úřad (dále jen „Krajský úřad Plzeňského kraje“), jako věcně a místně příslušný správní orgán, r o z h o d l i v souladu s ustanovením § 24 zák. č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „zák. č. 40/1993 Sb.“), za použití zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších právních předpisů, (dále jen „správní řád“), o žádosti

[redacted] o vydání potvrzení o státním občanství pana Jeronyma Colloredo - Mansfelda (podle úmrtního listu), Hieronyma Colloredo Mansfelda (podle rodného listu), [redacted] (dále jen „Jeronym Colloredo - Mansfeld“) takto:

Odůvodnění

Krajskému úřadu Plzeňského kraje byla dne 15. 09. 2008 doručena žádost [redacted]

[redacted] doručeno oznámení o zahájení řízení ve věci předmetné žádosti a poučení účastníka řízení o právech a povinnostech ve smyslu příslušných ustanovení správního řádu.

Krajský úřad Plzeňského kraje posoudil žádost podle obsahu a zkonstatoval, že žádost [redacted]

Podle obsahu [redacted] žádosti je požadováno zjišťování státního občanství podle § 24 zák. č. 40/1993 Sb. a nikoliv podle § 20 zák. č. 40/1993 Sb., jak je uvedeno v hlavě IX. žádosti. [redacted]

[REDACTED]

Při posuzování žádosti se Krajský úřad Píseňského kraje opíral o správní řád a současně platnou právní úpravu upravující otázky státního občanství, a to zák. č. 40/1993 Sb. Podle § 1 odst. 2 citované právní úpravy se při posuzování, zda je fyzická osoba státním občanem České republiky, popřípadě do 31. prosince 1992 byla státním občanem České a Slovenské Federativní Republiky, postupuje podle předpisů platných v době, kdy mělo dojít k nabytí nebo pozbytí státního občanství této osoby. Zjišťování státního občanství je upraveno v ustanovení § 24 zák. č. 40/1993 Sb., kde se mimo jiné stanoví, že ve sporných případech provádí zjišťování státního občanství krajský úřad příslušný podle místa trvalého pobytu, popřípadě posledního trvalého pobytu osoby, o jejíž státní občanství se jedná nebo Úřad městské části Praha 1, pokud tato osoba trvalý pobyt na území České republiky nikdy neměla. O výsledku provedení zjištění vystaví příslušný úřad fyzické osobě potvrzení. V případě potvrzení o státním občanství mohou požádat o zjištění relevantních skutečností o státním občanství i osoby, které prokáží, že je to nezbytně pro uplatnění jejich práv.

Na základě zjištěných skutečností Krajský úřad Píseňského kraje vyzval [REDACTED] ve smyslu ustanovení § 45 odst. 2 správního řádu, výzvou čj. VVŽÚ/10998/08, aby odstranil vady žádosti, a to aby upřesnil předmět žádosti a prokázal právní zájem. Současně bylo řízení usnesením čj. VVŽÚ/10999/08 přerušeno. K odstranění vad žádosti byla stanovena přiměřená lhůta do 60 dnů ode dne doručení předmětného usnesení o přerušení řízení s výzvou, které bylo doručeno [REDACTED] dne 18. 11. 2008. Dne 08. 01. 2009 [REDACTED] upřesnil předmět žádosti a uvedl, že žadatel skutečně v souladu s obsahem žádosti žádá o zjišťování státního občanství pana Jeronyma Colloredo - Mansfelda staršího ve smyslu § 24 zák. č. 40/1993 Sb., že mění odst. I X. žádosti ze dne 7. září 2008 a že žádá, aby Krajský úřad Píseňského kraje vystavil žadateli potvrzení o výsledku provedení zjištění ohledně československého státního občanství pana Jeronyma Colloredo – Mansfelda. [REDACTED]

[REDACTED] Vzhledem k tomu, že nedostatky byly odstraněny ve stanovené lhůtě, bylo v řízení pokračováno.

Krajský úřad Píseňského kraje na základě předmětné žádosti zahájil šetření státoobčanské otázky pana Jeronyma Colloredo - Mansfelda nejprve ve svých archivních fondech, kde se kromě rozhodnutí Ministerstva vnitřní České republiky čj. VS-2492/512-2000, o přezkoumání rozhodnutí Okresního úřadu Rokycany čj. 446/2002 VV, kterým bylo zamítnuto vydání osvědčení o československém státním občanství pana Jeronyma Colloredo – Mansfelda, (dále jen „rozhodnutí o odvolání“), nacházejí další státoobčanské spisy členů rodiny Colloredo – Mansfeldových. Vzhledem k výskytu různých podob příjmení, je příjmení rodiny uváděno v celém tomto rozhodnutí v podobě „Colloredo – Mansfeld“. Fotokopie rozhodnutí o odvolání a další listinné podklady, rozhodné pro dané řízení, se staly součástí tohoto spisu.

V matricích dokladech byly zjištěny nesrovnalosti:

[REDACTED]

V rozhodnutí o odvolání, které vydalo Ministerstvo vnitřní České republiky, i v řadě dalších listin a dokumentů je uváděno jméno a příjmení v podobě Jeronym Colloredo – Mansfeld dle úmrtního listu a tato podoba je nejvíce rozšířena v dokladech i obecně v povědomí, což vyplývá z archivních podkladů. Podle sdělení Státního oblastního archivu v Praze čj. SOAA – 3306/40V-2008, ze dne 10. 09. 2008, jehož fotokopie byla pořízena rovněž ze spisu ZN/4395/VVŽÚ/08, vyplývá, že v případě

[REDACTED] S chledem na to je uváděno jméno a příjmení v podobě Jeronym Colloredo

- **Manstfeld i v celém tomto rozhodnutí**, včetně citací a přeписů, neboť náprava nesrovnalosti by s ohledem na časový odstup již od data úmrtí pana Jeronyma Colloredo - Manstfelda a existenci řady listin, kde se objevují všechny uvedené podoby jeho jména a příjmení, byla komplikovaná, ne-li nemožná, zejména proto, že žadatel již nežije a nebylo by možné postupovat podle ustanovení § 63 zák. č. 301/2000 Sb., o matrkách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších právních předpisů, neboť je vyloučeno, aby pan Jeronym Colloredo – Manstfeld

které prokazují, že jde o tutéž fyzickou osobu.

Krajský úřad Plzeňského kraje se zabýval argumenty uvedenými v žádosti a předloženými listinnými důkazy.

Jak je již uvedeno, na výzvu upřesnil dne 08. 01. 2009 předmět žádosti a žádá v souladu s obsahem žádosti o zjišťování státního občanství ve smyslu § 24 zák. č. 40/1993 Sb.

[REDACTED]

[REDACTED] Předmět žádosti na základě výzvy dne 09. 01. 2009
upřesnil, a uvedl, že žádá v souladu s obsahem žádosti o zjišťování státního občanství pana Jeronyma
Colloreddo – Mansfelda ve smyslu § 24 zák. č. 40/1993 Sb. jak již bylo uvedeno na str. 2 tohoto
rozhodnutí.

Dne 17. 04. 2009 doplnil žádost z 15. 09. 2008.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Krajský úřad Plzeňského kraje vzal v úvahu, že o státoobčanské otázce pana Jeronyma Colloredo – Mansfelda bylo již ve druhém stupni Ministerstvem vnitra České republiky vydáno pravomocné rozhodnutí, které je v tomto rozhodnutí označováno jako rozhodnutí o odvolání a zabýval se listinnými důkazy, které byly podkladem pro rozhodnutí o odvolání ve věci státoobčanské otázky pana Jeronyma Colloredo – Mansfelda.

Zmiňovaným rozhodnutím o odvolání Ministerstvo vnitra České republiky zamítlo odvolání [REDACTED] proti rozhodnutí Okresního úřadu Rokycany [REDACTED] č. 446/2002 VV, vydaným 17. 07. 2002, [REDACTED] o vystavení osvědčení o státním občanství pana Jeronyma Colloredo - Mansfelda, [REDACTED]

Z citovaného rozhodnutí o odvolání vyplývá, že zjišťování státního občanství pana Jeronyma Colloredo - Mansfelda (*1870) probíhalo u Okresního úřadu Rokycany a bylo zahájeno 07. 09. 2000 z podnětu [REDACTED] z důvodu restitučního řízení.

Okresní úřad Rokycany vydal po provedeném šetření ve věci státního občanství pana Jeronyma Colloredo – Mansfelda (*1870) dne 27. 03. 2001 rozhodnutí čj. 683/2000 VV, kterým žádosti jmenované o vydání osvědčení o československém státním občanství pana Jeronyma Colloredo - Mansfelda (*1870) nevyhověl. Vydání napadeného rozhodnutí odůvodnil tím, [REDACTED]

Proti tomuto rozhodnutí [REDACTED] v zákonem stanovené lhůtě odvolání: [REDACTED]

Ministerstvo vnitra České republiky po přezkoumání napadeného rozhodnutí Okresního úřadu Rokycany a předcházejícího správního řízení vydalo dne 12. 06. 2002 rozhodnutí ve věci, kterým napadené rozhodnutí zrušilo a vrátilo věc k projednání Okresnímu úřadu Rokycany a uložilo mu mimo jiné, aby se zabýval otázkou, zda není jmenovaný z účinků dekrety vyloučen v souladu s § 1 odst. 3 dekrety č. 33/1945 Sb.

Okresní úřad Rokycany vydal dne 17. 07. 2002 nové rozhodnutí čj. 446/2002 VV, jímž žádosti o vystavení osvědčení o československém státním občanství pana Jeronyma Colloredo – Mansfelda [REDAKCE]

Proti uvedenému rozhodnutí podal [REDAKCE] v zákonem stanovené lhůtě odvolání, které bylo Okresním úřadem Rokycany nesprávně postoupeno Krajskému úřadu Píseňského kraje. Protože se jednalo o správní řízení zahájené před 01. 01. 2001, tj. před účinností zák. č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších právních předpisů, Krajský úřad Píseňského kraje postoupil odvolání včetně spisové dokumentace Ministerstvu vnitra České republiky, jako příslušnému správnímu orgánu.

[REDAKCE]

Ze spisu vyplývá, že Ministerstvo vnitra České republiky přezkoumalo v celém rozsahu napadené rozhodnutí Okresního úřadu Rokycany i správní řízení, které tomu předcházelo. Bylo zkonstatováno, že ze spisového materiálu vyplývá [REDAKCE]

Ministerstvo vnitra České republiky se v odůvodnění rozhodnutí o odvolání opírá o ustanovení § 1 odst. 1 a 2 dekrety č. 33/1945 Sb., podle kterého českoslovenští státní občané národnosti německé nebo maďarské, kteří podle předpisů cizí okupační moci nabylí státní příslušnosti německé nebo maďarské, pozbyli dnem nabylí takové státní příslušnosti československé státní občanství a ostatní českoslovenští státní občané národnosti německé nebo maďarské, tedy ti, kteří nespádají pod ustanovení § 1 odst. 1 citovaného dekrety, pozbyli československé státní občanství dnem, kdy tento dekret nabyl účinnosti, tj. 10. 08. 1945.

Dále je v odůvodnění rozhodnutí o odvolání zmíněno, že podle ustanovení § 1 dekreту č. 33/1945 Sb. pozbyli československé státní občanství zásadně všichni českoslovenští státní občané narození německé nebo maďarské, pokud nespádali pod ustanovení § 1 odst. 3 a 4 nebo pokud jim nebylo toto občanství zachováno podle § 2 a že většina těchto osob nabyla německé nebo maďarské státní příslušnosti podle uspořádání okupantů samých. Dále se v odůvodnění rozhodnutí o odvolání uvádí, že toto opatření by sice bylo z hlediska československého právního řádu nicotné, avšak dekret č. 33/1945 Sb. tento akt cizí státní moci výslovně uznal a tím ex lege vyvázal všechny tyto osoby ze státního svazku československého a že dekret č. 33/1945 Sb. působil retroaktivně a byl zákonem lex specialis, který jednoznačně určoval, které fyzické osoby československé státní občanství pozbyly a vztahoval se tedy i na osoby, které zemřely před 02. 08. 1945.

Ministerstvo vnitřní České republiky v odůvodnění rozhodnutí o odvolání zkonstatovalo, že v případě pana Jeronyma Colloredo – Mansfelda [redacted]

K námítkám, které byly v odvolání paní Kristinou Colloredo - Mansfeldovou vzneseny, Ministerstvo vnitřní České republiky dále uvádí, že podle § 2 odst. 1 citovaného dekreту č. 33/1945 Sb., osobám, spadajícím pod ustanovení § 1, které prokáží, že zůstaly věrný Československé republice, nikdy se neprovinily proti národům českému a slovenskému a buď se činně zúčastnily boje za její osvobození, nebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem, zachovává se československé státní občanství. Dále Ministerstvo vnitřní České republiky konstatuje, že žádost podle odst. 2 citovaného ustanovení o zjištění, že se československé státní občanství zachovává, bylo možné podat do šesti měsíců od počátku účinnosti dekreту č. 33/1945 Sb. u místně příslušného okresního národního výboru (okresní správní komise), anebo bydli-li žadatel v cizině, u zastupitelského úřadu. Rozhodovalo o ni Ministerstvo vnitřní na návrh zemského národního výboru, na Slovensku Slovenské národní rady. Zmiňuje se zde, že k posouzení, zda dotyčná osoba zůstala československým státním občanem, **bylo nezbytné dokončení řízení podle § 2 odst. 2 dekreту č. 33/1945 Sb.**, které mohlo být zahájeno pouze na základě žádosti oprávněné osoby, a to v době od 10. 08. 1945 do 10. 02. 1946. [redacted]

Podkladem pro rozhodnutí o odvolání bylo potvrzení Okresního národního výboru v Rokycanech č. 22839, ze dne 13. 06. 1947. [redacted]

Dále je v odůvodnění rozhodnutí o odvolání zmiňováno, že Národní výbor ve Zbirohu [redacted] dne 16. 03. 1946. [redacted]

Dalším podkladem rozhodnutí o odvolání byl výměr Ministerstva financí č. 151353/47-II/4. [redacted]

Dalším podkladem rozhodnutí o odvolání bylo sdělení Místního národního výboru ve Znojruhu č. 152147-NV ze dne 21. 03. 1947.

Dále je v rozhodnutí o odvolání uváděn jako pramen oběžník Ministerstva vnitra ze dne 24. 08. 1945 č. A – 4600 – 16/8 45 – Ref. A. ve znění oběžníku ze dne 13. 11. 1945 č. A – 46000 – 5/10 – 45 – VI/3. (dále jen „oběžník č. A – 4600 – 16/8 45 – Ref. A“), vydáný k provedení dekrety č. 33/1945 Sb., kde se v odst. 5 uvádí: „V dekretu č. 33/1945 Sb. není vymezen pojem národnosti německé a maďarské stejně jako pojem národnosti české, slovenské a jiné. Pojem národnosti nekryje se s pojmem národní příslušnosti (Volkszugehörigkeit), jak si pro své účely vykonstruovali okupanti, aby mohli za Němce prohlašovat všechny osoby, které pocházejí třeba po vzdálených předcích z německé krve. Je nutno tu při určení příslušnosti k určité národnosti přihlížet k obvyklým hlediskům, kterými je příslušnost národnostní určována. Přichází tu v úvahu subjektivní prohlášení dotčené osoby, které je potvrzeno objektivními znaky jako je dřívější úřední hlášení k určité národnosti při sčítání lidu v roce 1930, policejní hlášení, přihláška do škol, prohlášení pro účely zásobovacích listků (listky pro domácnosti), původ z rodičů určité národnosti, školní vzdělání, užívání jazyka v soukromém životě, účast ve veřejném životě, zvláště členství v politických stranách, spolecích, útvarech, organizacích, v nichž jsou sruženy osoby určité národnosti, členství v národních církvích apod., přitom jednotlivé takové skutečnosti dlužno oceňovat navzájem a nelze se spokojit s jedním takovým znakem, zvláště jde-li o okolnosti, jež se lehnce průběhem doby dají měnit.“

Dále je v rozhodnutí o odvolání odkaz na odst. 13 oběžníku č. A – 4600 – 16/8 45 – Ref. A, kde je v odst. 13 uvedeno: „Češi, kteří se v době zvýšeného ohrožení republiky ucházeli o udělení německé příslušnosti, aniž k tomu byli donuceni nátlakem anebo zvláštními okolnostmi, pozbývají československého státního občanství. Jde tu nejen o udělení občanství okupantům ve vlastním smyslu, nýbrž o každý dobrovolný návrh na nabytí německé příslušnosti, tedy i na uznání, přiznání příslušnosti. Není také rozhodné, zda cizí státní příslušnost byla udělena (uznána, přiznána) či nikoliv. Ztráta nastává dnem účinnosti dekretu.“

V této souvislosti je v odůvodnění rozhodnutí o odvolání zmíněno, že z archivních podkladů je patrné, že pan Jeronym Colloredo – Mansfeld

se Krajský úřad Plzeňského kraje hlouběji zabýval sdělením tehdejšího Státního ústředního archivu v Praze čj. SÚA 5197/03-00 včetně zaslaných archiválií, které byly podkladem pro rozhodnutí o odvolání

Krajský úřad Plzeňského kraje vycházel ze skutkového stavu tak, jak byl zjištěn v okamžiku posuzování žádosti, tj. z předložených důkazů, z podkladů rozhodnutí o odvolání, z relevantních

podkladů z archivu Krajského úřadu Plzeňského kraje a z vyžádaných archivních podkladů v rámci tohoto řízení. Přitom nemohl odhlédnout od faktu, že předložené listinné důkazy relevantní pro dané řízení, byly podkladem rozhodnutí o odvolání a nešlo o důkazy, které nebyly v řízení o odvolání [REDAKCE]

Pokud se týká svědeckví zjičích svědků, nejsou pro toto řízení rozhodné, neboť se nejedná o řízení o vydání osvědčení o národní spolehlivosti ani o řízení o zachování československého státního občanství, a to ani v tom smyslu, že by šlo o dokončení v zákonné lhůtě zahájených řízení.

Žádosti [REDAKCE] o přístup do spisového materiálu ve věci [REDAKCE] Krajský úřad Plzeňského kraje vyhověl v rozsahu, v jakém se fotokopie spisu včetně rozhodnutí o odvolání, tj. podklady, které jsou rozhodné pro dané řízení, staly součástí tohoto spisu. [REDAKCE] ve smyslu § 38 správního řádu o právu nahlížet do spisu i s tím spojeným právem činit si výpisy a převem na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části i ostatních procesních právech ve smyslu příslušných ustanovení správního řádu, jak již bylo uvedeno. V průběhu řízení byla v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu [REDAKCE] před vydáním rozhodnutí ve věci dána dvakrát možnost vyjádřit se k jeho podkladům. Svého práva využil dne 29. 07. 2009. Neuvedl žádné nové skutečnosti ani nedoložil žádné nové listinné důkazy. Upráslni žádost o vydání potvrzení o státním občanství pana Jeronyma Colloredo - Mansfelda ve smyslu, že žádá o vydání potvrzení o státním občanství pana Jeronyma Colloredo - Mansfelda ke dni jeho úmrtí, [REDAKCE]

Podruhé tak učinil 25. 09. 2009, kdy si pořídil fotokopie listin ze spisu a požádal o prodloužení lhůty a současně o přerušeni řízení do 31. 10. 2009, aby se mohl vyjádřit k jemu dosud neznámým podkladům a v reakci na tyto podklady provést další šetření v archivu [REDAKCE]. Krajský úřad Plzeňského kraje na základě žádosti [REDAKCE] usnesením čj. VŽÚ/9939/09 správní řízení přerušil a lhůtu pro vyjádření k podkladům rozhodnutí stanovil do 21. 10. 2009. V této lhůtě [REDAKCE] k podkladům rozhodnutí nevyjádřil.

Krajský úřad Plzeňského kraje na základě argumentů požádal prostřednictvím odboru archivní správy Ministerstva vnitra České republiky o důkladné prošetření státoobčanské otázky pana Jeronyma Colloredo - Mansfelda, přitom se mimo jiné zaměřil na dekretní řízení I na to, zda se ve spisové dokumentaci [REDAKCE]

Z odpovědi Národního archivu čj. NA 4246/2008-03, ze dne 19. 01. 2009, nevyplývají nové skutečnosti, než takové, které jsou podkladem rozhodnutí o odvolání. Je zde uvedeno, že ve fondu Ministerstva vnitra – nová registratura 1945 – 1948, kde jsou pod signaturami A 4604 – A 4617 uloženy písemnosti k dekretnímu řízení podle dekretní č. 33/1945 Sb., se nacházejí materiály pouze ke jménu [REDAKCE]

Pod zn. NA 234/2009-04 sdělil Národní archiv dne 27. 02. 2009 na doplňující dotaz Krajského úřadu Plzeňského kraje, [REDAKCE]

Státní okresní archiv Rokycany ve svém sdělení čj. SOAP/070-0032/2009, ze dne 22. 01. 2009, uvádí, že v [REDAKCE]

Archiv Kanceláře prezidenta republiky ve svém dopise čj. 1162/2009, ze dne 16. 02. 2009, sděluje, že eviduje pouze dokumenty z let 1945 a 1947, týkající se žádosti o zachování Československého občanství

Na další doplňující požadavek Krajského úřadu Plzeňského kraje o doplnění archivního šetření, který byl zaměřen na ověření „protektorátní příslušnosti“ pana Jeronyma Colloredo – Mansfelda (*1870), která byla dosud dovozována z nepřímých důkazů, byla Státním okresním archivem Rokycaný zaslána pod čj. SOAP/070-0361/2009 dne 18. 09. 2009 fotokopie

Ze sdělení Národního archivu čj. NA 2953/2009 - 04, ze dne 15. 09. 2009, na tenýž doplňují požadavek vyplývá, že z nalezených písemností je jednoznačně zřejmé, že pan Jeronym Colloredo – Mansfeld (*1870)

Krajský úřad Plzeňského kraje zhodnotil shromážděné listinné důkazy a konstatuje, že v odůvodnění výměru Ministerstva financí čj. 151353/47-11/4 je uvedeno doslovné znění potvrzení Okresního národního výboru v Rokycanech čj. 22839, ze dne 13. 06. 1947, které bylo v tomto rozhodnutí již zmiňováno a doslovně znění sdělení Národního výboru ve Zbírku, ze dne 16. 03. 1946, které bylo rovněž zmiňováno.

Krajský úřad Plzeňského kraje se zabýval obsahem potvrzení Okresního národního výboru v Rokycanech čj. 22839, ze dne 13. 06. 1947 a zkonstatoval,

Krajský úřad Plzeňského kraje se na základě těchto skutečností zabýval otázkou, zda se v daném případě může jednat o osvědčení o národní spolehlivosti ve smyslu § 1 odst. 4 dekrety č. 33/1945 Sb. a rovněž zda se nemůže jednat o osvědčení o zachování Československého státního občanství ve smyslu § 2 odst. 2 dekrety č. 33/1945 Sb., tj. dokumenty, jejichž tvrzená existence se prolíná obsahem celé žádosti včetně jejího doplnění.

Podle § 2 odst. 2 dekrety č. 33/1945 Sb. bylo možné žádost o zjištění, že se Československé státní občanství zachovává, podat do šesti měsíců od počátku účinnosti dekrety č. 33/1945 Sb., tj. od 10. 08. 1945 do 10. 02. 1946, u místně příslušného okresního národního výboru (okresní správní komise), anebo bydleli žadatel v cizině, u zastupitelského úřadu. Rozhodovalo o ní nejprve tehdejší Ministerstvo vnitra na návrh zemského národního výboru a od 09. 06. 1949 krajský národní výbor na návrh okresního národního výboru (okresní správní komise). Tyto osoby byly až do vyřízení žádosti

o zachování československého státního občanství považovány za československé státní občany, vydali jim okresní národní výbor (okresní správní komise) nebo zastupitelský úřad o tom osvědčení.

V odst. 8 oběžníku tehdejšího Ministerstva vnitra ze dne 24. 08. 1945 č. A. 4600 -16/8-45. Ref. A, citovaném rovněž v rozhodnutí o odvolání, se mimo jiné uvádí, že žádost o zjištění, že se československé státní občanství zachovává, bylo možné podat do 6 měsíců od počátku účinnosti dekretu č. 33/1945 Sb. u místně příslušného okresního národního výboru (okresní správní komise), podle bydliště žadatele, nebo bydleteli žadatel v cizině, u československého zastupitelského úřadu. Zachovával se postup, že příslušný okresní národní výbor (správní komise), prezkoumala oprávnění k žádosti, zvláště zjistiila podle předložených dokladů a šetření, zda jsou tu okolnosti odůvodňující nárok. Bylo-li tomu tak, bylo žadateli vydáno osvědčení **podle vzoru B**, a žádost se zaslala nadřízenému zemskému národnímu výboru, který předkládal žádost s vlastním návrhem tehdejšímu Ministerstvu vnitra. Osvědčení podle vzoru B bylo na modrých tiskopisech, které obdržel zemský národní výbor v tiskárně tehdejšího Ministerstva vnitra a přiděloval je jednotlivým okresním národním výborům na jejich požádání. Dále se v citovaném oběžníku uvádí, že tato osvědčení byla přísně zúčtovatelná a očíslovaná od 1 do 200 000. Ze vzoru, zveřejněném v citovaném oběžníku, vyplývá, že bylo v záhlaví nazváno „osvědčení podle § 2 dekretu č. 33/1945 Sb. o prozatímním zachování státního občanství“. Bylo-li vydání osvědčení odepteno, vydával se o tom výměr. Bylo-li československé státní občanství zachováno popřípadě vráceno, vydávaly se jako příkazy „osvědčení o československém státním občanství“ **podle vzoru D**, zveřejněném v citovaném oběžníku.

Osvědčení o národní spolehlivosti v řízení o československém státním občanství podle § 1 odst. 4 dekretu č. 33/1945 Sb. vydával příslušný okresní národní výbor. Mělo stanovené náležitosti: **Bylo v záhlaví nazváno „Osvědčení“** a dále bylo uvedeno ustanovení §1 odst. 4 dekretu č. 33/1945 Sb., podle kterého okresní národní výbor (okresní správní komise) osvědčoval, že dotýčný „**je osobou národně spolehlivou.** Dole bylo uvedeno, že jmenovaného **jest proto považovati za osobu české – slovenské národnosti, která nepozbyla československé státní občanství podle § 1 dekretu č. 33/1945 Sb.**

Z uvedeného vyplývá, že předložená ověřená kopie opisu listiny čj. 22839, vydaná Okresním národním výborem v Rokycanech dne 13. 06. 1947

[redacted] je třeba zabývat se příslušnými ustanoveními zákona č. 12/1946 Sb. jimiž se schvalují, doplňují a mění předpisy o obnovení právního pořádku, v platném znění a § 1 dekretu presidenta republiky č.128/1946 Sb., o neplatnosti některých majtkové právních jednání z doby nesvobody a o nárocích z této neplatnosti a z jiných záležitostí do majetku vzházejících, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „dekret č. 128/1946 Sb.“), podle kterého byla jakákoliv majtkové právní jednání a jakákoliv majtkové převody at' se týkaly majetku movitého či nemovitého, veřejného či soukromého, neplatné, pokud došlo k jejich uzavření po 29. září 1938 pod tlakem okupace nebo národní, rasové nebo politické persekuce (§ 4 dekretu č. 128/1946 Sb.)

Nárok příslušel tomu, kdo neplatným převodem pozbyl věci (práva), kdo jiným neplatným majtkové právním jednáním byl poškozen, anebo jejích právním nástupcům. Byla-li však oprávněná osoba státně nespolehlivá, příslušel majetek státu jako majetek konfiskovaný podle dekretu č. 108/1945 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „dekret č. 108/1945 Sb.“).

Ministerstvo financí výměrem č. 151353/47-11/4,

Z citovaného výměru Ministerstva financí č. 151353/47-II/4 vyplývá,

Součástí již zmiňovaných zaslanych archiválií z fondu Zemský národní výbor v Praze a Ministerstvo školství a osvěty ve věci [redacted]

Konfiskace majetku byla upravena dekrety č. 12/1945 Sb., pokud jde o majetek zemědělský a č. 108/1945 Sb., pokud jde o jiný movitý i nemovitý majetek, které, jak je uvedeno ve sdělení tehdejšího Ministerstva vnitra č. D-300/8532-1948-DN ze dne 07. 06. 1948, byly samostatné právní normy, které měly své vlastní předpisy o podmínkách konfiskace, platné toliko pro obor toho kterého dekretu. Podle dekretu č. 12/1945 Sb., se s okamžitou platností a bez náhrady konfiskoval pro účely pozemkové reformy zemědělský majetek, jenž byl ve vlastnictví všech osob německé a maďarské národnosti, bez ohledu na státní příslušnost. Pojem národnosti německé nebo maďarské pro konfiskaci zemědělského majetku stanovil § 2 dekretu č. 12/1945 Sb. a pojem takto vymezený platil jen pro obor tohoto dekretu. Výjimky z konfiskace stanovil § 1 odst. 1 tohoto dekretu.

V dobovém vykladu v publikaci Přehled předpisů o Němcích a osobách považovaných za Němce autorů Josefa Šebestíka a dr. Zdenka Lukeše, vydané tehdejším Ministerstvem vnitra v listopadu roku 1946, se podobně jako ve sdělení tehdejšího Ministerstva vnitra č. D-300/8532-1948-DN ze dne 07. 06. 1948 na straně 12 bod 4 uvádí, že dekrety o konfiskaci majetku č. 12/1945 Sb. a č. 108/1945 Sb. a také dekret o národní správě č. 5/1945 Sb., o neplatnosti některých majetkové právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů, ve znění pozdějších právních předpisů, jsou založeny na zásadě etnické, to znamená, že se vztahují na osoby německé národnosti bez ohledu na státní příslušnost. Dále se zde uvádí, že dekret č. 12/1945 Sb. stanoví toto výslovně v § 1 odst. 1 a že druhé dva dekrety sice toto ustanovení nemají, avšak všechny tři dekrety tvoří vlastně jeden celek a také z jejich obsahu vysvítá jasně úmysl zákonodárce, ponechat stranou otázku státní příslušnosti.

Ve smyslu dekretu č. 33/1945 Sb. byl vykládán pojem národnosti německé nebo maďarské pro účely dekretu č. 108/1945 Sb., podle kterého podléhal konfiskaci ostatní movitý a nemovitý majetek (nezemědělský) fyzických osob národnosti německé a maďarské.

[redacted] Krajský úřad Plzeňského kraje zjistil existenci sedmi rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, které se zabývají otázkou státního občanství. Jde o tato rozhodnutí: čj. 2 As 23/2008, čj. 3 As 8/2006, čj. 6 As 27/2006-74, čj. 3 As 36/2004, čj. 1 As 10/2004 - 71, čj. 2 As 83/2003 a čj. 6 As 90/2002. Na uvedenou problematiku lze vztáhnout například Judikát Nejvyššího správního soudu čj. 6 As 27/2006-74, kde je zmiňováno stanovisko Ministerstva vnitra České republiky, že státní občanství je úzky, trvalý a faktický vztah státu a fyzické osoby, který není přenosný ani právním aktem, ani děděním, a zaniká smrtí. Podstatou sporu v daném případě bylo, zda má fyzická osoba při splnění všech hmotněprávních zákoných podmínek právo na vrácení československého státního občanství dle § 3 dekretu č. 33/1945 Sb.

[redacted] Žadatel však zemřel, než bylo ve věci meritorně rozhodnuto. Nejvyšší správní soud v souladu s vyslovenými závěry vrchního i městského soudu v odůvodnění konstatoval, že pouze fyzická osoba má způsobilost nabývat práva a brát na sebe povinnosti a odkazuje na § 7 odst. 1,2 občanského zákoníku a zároveň

konstatuje, že z důvodů právní jistoty účastníka správního řízení je nezbytné jakékoliv zahájené správní řízení též ukončit, a to způsobem předvidaným zákonem. Dále se zde konstatuje, že naplnění procesního oprávnění účastníka řízení však nemá vliv na podobu výroku a dalšího obsahu rozhodnutí.

[redacted] je třeba uvést, že pravidlo „lex retro non agit“, zákon nepůsobí zpětně, se pokládá za nepřipustnou techniku, neboť je v rozporu s požadavkem legitimního očekávání právní jistoty. Toto pravidlo však neplatí bezvýjimečně. Například jej lze nalézt i v současném českém právním řádu, a to v právu pracovním. **Dekret č. 33/1945 Sb. jako předpis lex specialis upravoval odpovídajícím způsobem poměry po 2. světové válce a je tak odrazem situace v tomto období.**

[redacted] se vztahuje § 73 odst. 2 správního řádu, kde se stanoví, že pravomocné rozhodnutí je závazné pro účastníky a pro všechny správní orgány. Pro jiné osoby je pravomocné rozhodnutí závazné v případech stanovených zákonem v rozsahu v něm uvedeném. Pravomocné rozhodnutí o osobním stavu, kterým rozhodnutí ve věci státního občanství je, je závazné pro každého. Dosáhnout změny právních účinků, které z pravomocného rozhodnutí vyplývají, lze pouze v zákonných lhůtách prostřednictvím mimořádných opravných prostředků. Podle § 77 správního řádu odst. 1 a 2 je nicotné rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotnost z tohoto důvodu zjišťuje a rozhodnutím prohlašuje správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal. V odstavci 2 citovaného ustanovení je uvedeno, že nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je čini zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Nicotnost z těchto důvodů vyslovuje soud. Z uvedeného vyplývá, že Krajský úřad Plzeňského kraje není legitimován posuzovat nicotnost rozhodnutí o odvolání.

Krajský úřad Plzeňského kraje vycházel při posuzování věci z právních předpisů platných v době, kdy k rozhodné události došlo, z citovaných oběžníků tehdejšího Ministerstva vnitra a dalších citovaných pramenů, z citovaných judikátů Nejvyššího správního soudu i z Nálezu Ústavního soudu III. US 107/04, kde je mimo jiné uvedeno, že **při hodnocení události, které se staly před více než půl stoletím, nelze odhlédnout od dobových souvislostí válečného a poválečného období a vyslovuje mimo jiné závěr, že pokud tzv. protektorátní příslušník se v době druhé světové války, kdy německý nacistický stát prováděl politiku genocidy, holocaustu, germanizace a zotročení jiných národů, přihlásil k německému národu, aby získal německou státní příslušnost, bylo to v té době chápáno jako projev ochoty přispět k realizaci této zločinné politiky, jako projev zrady Československého státu a nepřátelství k němu. Takové počínání bylo podle dekrety č. 33/1945 Sb., posuzováno jako ztrátě Československého státního občanství.**

[redacted] Krajský úřad Plzeňského kraje uvádí, že **ztráta Československého státního občanství podle § 1 odst. 1 a 2 dekrety č. 33/1945 Sb. nastávala automaticky již z dekrety samého, deklaratorní výrok o tom, zda tato ztráta nastala, vydával z konkrétního podnětu, tj. na žádost fyzické osoby, příslušný úřad nebo řešil tuto otázku z podnětu jiného řízení jako otázku prejudiciální. V případech, kdy bylo řízení zahájeno, má účastník řízení právo na jeho dokončení.**

[redacted] Podmínky vydání osvědčení o zachování Československého státního občanství stanovil dekret č. 33/1945 Sb., a následně vydané prováděcí vyhlášky a oběžníky tehdejšího Ministerstva vnitra, vydané k provedení dekrety č. 33/1945 Sb. a vládní nařízení č. 76/1948 Sb., o vrácení Československého státního občanství osobám narodnosti německé a maďarské, v platném znění. Retroaktivní působnost dekrety č. 33/1945 Sb., jak vyplývá ze znění jeho ustanovení, se vztahovala ex lege k institutu pozbytí Československého státního občanství. Pokud bylo

československé státní občanství žijící osobě zachováno, mohlo se tak stát na základě žádosti této osoby s dopadem na zachování kontinuity státobčanského svazku. Tento zákon neumožňoval v řízení podle § 3 dekrety č. 33/1945 Sb. žadateli státní občanství vrátit po jeho smrti zpětně ke dni, kdy jej v souladu s § 1 dekrety č. 33/1945 Sb. pozbyl, jak je uvedeno v citovaném judikátu Nejvyššího správního soudu čj. 6 As 27/2006 - 74.

Podle § 1 odst. 1 dekrety č. 33/1945 Sb. pozbyli českoslovenští státní občané národnosti německé nebo maďarské, kteří **podle předpisů cizí okupační moci nabyli státní příslušnosti německé nebo maďarské, dnem nabytí takové státní příslušnosti československé státního občanství.** Tímto dnem byl u osob německé národnosti z pohraničních území Čech a Moravy (tzv. Sudety) 10. říjen 1938, u osob německé národnosti z ostatních území Čech a Moravy 16. březen 1939 a u osob z Tešínska 26. říjen 1939.

Ostatní českoslovenští státní občané národnosti německé nebo maďarské pozbyli československé státní občanství dnem, kdy dekret č. 33/1945 Sb. nabyl účinnosti, tj. dnem 10. 08. 1945, nespadal-li pod ustanovení § 1 odst. 3 nebo odst. 4 dekrety č. 33/1945 Sb. nebo jim československé státní občanství nebylo zachováno podle § 2 dekrety č. 33/1945 Sb.

Dnem účinnosti dekrety č. 33/1945 Sb., pozbyvali podle § 5 československé státní občanství rovněž Češi, Slováci a příslušníci jiných slovanských národů, kteří se v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18 dekrety prezidenta republiky č. 16/1945 Sb., ze dne 19. června 1945, o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, ve znění pozdějších předpisů), ucházeli o udělení německé nebo maďarské státní příslušnosti, aniž k tomu byli donuceni nátlakem, anebo zvláštními okolnostmi, bez ohledu na to, zda bylo jejich žádosti vyhověno.

V případě ustanovení § 1 odst. 3, podle kterého se dekret č. 33/1945 Sb. nevztahoval na Němce a Maďary, kteří splnili podmínky v něm stanovené, bylo vyžadováno, aby se dotýčná osoba hlásila konstantně za Čecha nebo Slováka v době ohrožení republiky, tj. od 21. 05. 1938 do 31. 12. 1946. V případě pana Jeronyma Colloredo – Mansfelda (*1870) [redacted]

Osobám, které spadaly pod ustanovení § 1 odst. 4, se vydávalo osvědčení o národní spolehlivosti, tyto osoby se až do vyřízení žádosti o zachování československého státního občanství považovaly za československé státní občany, byla-li jejich národní spolehlivost osvědčena.

Podle § 2 dekrety č. 33/1945 Sb. se osobám spadajícím pod ustanovení § 1, které prokázají, že zůstaly věrné Československé republice, nikdy se neprovinily proti národům českému a slovenskému a buď se činně zúčastnily boje za její osvobození, nebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem, zachovávalo československé státní občanství. Podle odst. 2 citovaného ustanovení, bylo možné žádost, že se československé státní občanství zachovává, podat do 6 měsíců od počátku účinnosti dekrety č. 33/1945 Sb., tj. od 10. 08. 1945 do 10. 02. 1946. [redacted]

[redacted]

Podle usnesení vlády republiky Československé ze dne 27. 07. 1945 zůstal po ukončení 2. světové války v platnosti dekret prezidenta republiky ze dne 03. 08. 1944, č. 11 Úř. věst. čsl., o obnovení právního pořádku, který byl publikován vyhláškou č. 30/1945 Sb., o platnosti citovaného ústavního dekrety a který vrátil právní stav před dobu nesvobody. Mimo jiné stanovil, že ústavní a jiné právní předpisy

československého státu, vydané do 29. září 1938 včetně, pocházejí ze svobodné vůle československého lidu a jsou československý právní řád. Dále stanovil, že předpisy vydané v oblasti tohoto řádu v době, kdy československý lid byl zbaven své svobody, nejsou součástí československého právního řádu.

V důsledku účinků dekretu č. 33/1945 Sb., který byl právním předpisem lex specialis a působí retroaktivně, a to kontinuálně od jeho účinnosti dne 10. 08. 1945 do doby před svým schválením,

Stav je odrazem složitých problémů spojených s realizací dekretu č. 33/1945 Sb. a jeho retroaktivitou neboli zpětným působením.

S ohledem na to, že jde o zvlášť složitý případ, nebylo rozhodnutí v meritu věci vydáno do třiceti dnů od zahájení řízení, nýbrž bylo rozhodnuto ve lhůtě stanovené usnesením Ministerstva vnitra České republiky čj. VS-2492/511/2000, ze dne 06. 02. 2009 a následně ze dne 29. 07. 2009 a dále prodloužené čj. VVŽU/99339/09. do 31. 10. 2009 dle usnesení

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem rozhodl Krajský úřad Plzeňského kraje tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí je možné podat odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu vnitra České republiky, podáním učiněným u Krajského úřadu Plzeňského kraje, odboru vnitřních věcí a krajský živnostenský úřad.

Ing. Jan Nový
vedoucí odboru vnitřních věcí
a krajský živnostenský úřad

Rozdělovník:

- 1 x spis

